

Correctievoorschrift VMBO-GL en TL

2023

tijdvak 2

drama CSE GL en TL

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Aanleveren scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 3.21, 3.24 en 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020.

Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.

Voor de beoordeling zijn de volgende aspecten van de artikelen 3.21 t/m 3.25 van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de directeur van de school van de gecommiteerde toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het behaalde aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examinerator en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinerator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke corrector aanwijzen. De beoordeling van deze derde corrector komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met correctievoorschrift. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Als het antwoord op een andere manier is gegeven, maar onomstotelijk vaststaat dat het juist is, dan moet dit antwoord ook goed gerekend worden. Voor het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
- NB1 *T.a.v. de status van het correctievoorschrift:*
Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 *T.a.v. het verkeer tussen examinerator en gecommiteerde (eerste en tweede corrector):*
Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht. Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten. Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht. Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

NB3 *T.a.v. aanvullingen op het correctievoorschrift:*
Er zijn twee redenen voor een aanvulling op het correctievoorschrift: verduidelijking en een fout.

Verduidelijking

Het correctievoorschrift is vóór de afname opgesteld. Na de afname blijkt pas welke antwoorden kandidaten geven. Vragen en reacties die via het Examenloket bij de Toets- en Examenlijn binnenkomen, kunnen duidelijk maken dat het correctievoorschrift niet voldoende recht doet aan door kandidaten gegeven antwoorden. Een aanvulling op het correctievoorschrift kan dan alsnog duidelijkheid bieden.

Een fout

Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een fout bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift.

Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt door middel van een mailing vanuit Examenblad.nl bekendgemaakt. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk verstuurd aan de examensecretarissen.

Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

- Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.
en/of
- Als de aanvulling niet is verwerkt in de naar Cito gezonden Wolf-scores, voert Cito dezelfde wijziging door die de correctoren op de verzamelstaat doorvoeren.

Dit laatste gebeurt alleen als de aanvulling luidt dat voor een vraag alle scorepunten moeten worden toegekend.

Als een onvolkomenheid op een dusdanig laat tijdstip geconstateerd wordt dat een aanvulling op het correctievoorschrift ook voor de tweede corrector te laat komt, houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen zijn geen vakspecifieke regels vastgesteld.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Blok 1 Swan Lake

1 maximumscore 1

drie van de volgende:

- zwarte figuren en witte figuren
- zwart-wit en kleur
- gezicht op T-shirt en gezicht (venus) op rok/lijf
- groot gezicht en klein gezicht
- gezicht op stof en gezicht (tatoeages) op de huid
- gesloten houding (van figuur op de rug gezien) en open dansbewegingen (van figuren rondom)
- klassiek schilderij en moderne graffiti/tatoeagekunst
- lichte figuren en schaduwachtige figuren
- achterkant lijf en voorkant gezicht/lijf
- narren/clowns en duivels
- vleugel met veren (naast hoofd links) en vleugel skelet (naast hoofd rechts)
- godin/blote vrouw en duivels
- witte achtergrond boven en zwarte achtergrond beneden

Opmerking

Alleen als drie contrasten juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

2 maximumscore 1

dans en muziek

Opmerking

Alleen als beide disciplines juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

3 maximumscore 1

omdat sommige bewegingen niet uitgevoerd kunnen worden (fysiek onmogelijk) / omdat twee mensen samen een zwaan zijn, maar de illusie gewekt wordt dat het een lichaam is

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

4 maximumscore 3

- Het lichtplan moet de onderdelen lichtsterkte, lichtkleur, lichtrichting en het effect op de palen/bomen bevatten 1
- Bij elk onderdeel worden de palen/bomen gebruikt 1
- Elk onderdeel van het lichtplan moet passen bij de witte wereld van de prins 1

voorbeeldantwoord:

(lichtsterkte) Het felle licht schijnt op de palen/bomen.

(lichtkleur) Het witte licht schijnt op de palen/bomen.

(lichtrichting) Het licht schijnt van onderaf op de palen/bomen.

(effect op de palen/bomen) De palen/bomen lijken op oude / witte pilaren/zuilen van het paleis.

5 maximumscore 1

vier van de volgende:

- op en neer schurende beweging tegen boom
- buigt zijn benen
- schudden met zijn achterlijf/kont
- golfbeweging maken met zijn lijf
- kleine pasjes op zijn tenen maken
- armen strekken (alsof het vleugels zijn)
- handen vouwen / naar achteren steken (als vleugeltjes op de rug)
- met voeten op de grond vegen (als een boze zwaan)
- ellebogen gespreid hebben (alsof het vleugels zijn)
- met zijn bovenlichaam draaien (alsof er vleugels aan vast zitten).
- grote passen op de tenen maken
- hielen tegen kuiten houden
- nek van hoog naar laag bewegen

Opmerkingen

Alleen als vier bewegingen van transformatie juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Een antwoord als 'hij lijkt te vliegen' is een interpretatie en mag niet goed gerekend worden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

6 maximumscore 4

- verschil in mise-en-scène (een van de volgende): 1
 - In fragment 1 gaan de zwanen het podium op en af, in fragment 2 blijven de zwanen op het podium.
 - In fragment 1 wisselen de zwanen van plaats, in fragment 2 blijven de zwanen als rij bewegen.
 - In fragment 1 bewegen de zwanen kruislings, in fragment 2 blijven de zwanen in de rij bewegen.
 - In fragment 1 gaan de zwanen niet diagonaal naar voren, in fragment 2 gaan de zwanen wel diagonaal naar voren.
 - In fragment 1 verplaatsen de zwanen zich weinig over het podium, in fragment 2 verplaatsen de zwanen zich veel over het podium.

- overeenkomst in mise-en-scène (een van de volgende): 1
 - In beide fragmenten vormen de zwanen een rijtje van vier.
 - In beide fragmenten staan de zwanen midden op het podium.
 - In beide fragmenten verplaatsen de zwanen zich zijwaarts.

Opmerking

Het antwoord over mise-en-scène moet een positie of beweging op het speelveld zijn. Bij de tegenstelling moet zowel fragment 1 als fragment 2 genoemd worden.

- verschil in lichaamshouding (een van de volgende): 1
 - In fragment 1 bewegen de zwanen los naast elkaar, in fragment 2 houden de zwanen elkaars handen vast.
 - In fragment 1 hebben de zwanen een neerwaartse lichaamshouding, in fragment 2 hebben de zwanen een opgerichte lichaamshouding.
 - In fragment 1 bewegen de zwanen hun armen en benen, in fragment 2 bewegen de zwanen hun benen en tenen.

- Kostuumonderdeel dat verschilt en waardoor beweging verandert: 1
 In fragment 1 lopen de zwanen voornamelijk op blote, platte voeten, in fragment 2 lopen de zwanen op hun tenen in balletschoenen/spitzen

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- 7 **maximumscore 1**
twee van de volgende:

	soort vormgevingsmiddel	uitleg
–	kostuum	De hofdames dragen hoedjes / satijnen/kanten jurken / bontjasjes / handschoenen / (parel)kettingen die naar rijkdom verwijzen.
–	rekwisiet	Er staat een deftig (tinnen) servies op tafel dat naar rijkdom verwijst. / Er staat een deftige (tinnen) kandelaar op tafel die naar rijkdom verwijst.
–	decor	Het tafelkleed is deftig gevouwen / heeft draperieën. / Het hout van de stoelen is gesneden. / Er staat een zeer grote tafel en dat verwijst naar rijkdom.

Opmerking

Alleen als twee verschillende soorten vormgevingsmiddelen met uitleg juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

- 8 **maximumscore 1**
schimmenspel

- 9 **maximumscore 1**
drie van de volgende:

- Ze wordt uit een stoel weggeduwd.
- Ze buigen naar het oor van de zwarte zwaan.
- Een vrouw wuift in haar gezicht / duwt haar gezicht weg.
- Ze kijken van haar weg.
- Ze gaat op haar plaats / op een andere plaats zitten.
- Een vrouw schudt 'nee' met haar hoofd.
- Ze kijken de zwaan na als ze aan de kant gaat staan.

Opmerkingen

Alleen als drie verschillende handelingen juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Een antwoord als 'de hofhouding zegt iets lelijks' is geen handeling maar tekst en mag daarom niet goed gerekend worden.

Antwoorden als 'ze laten haar links liggen/negeren haar' en 'ze kijken gemeen naar haar' zijn geen handelingen maar interpretaties en mogen daarom niet goed gerekend worden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 maximumscore 2

- De sfeer van de muziek verandert van treurig naar gemeen 1
- Die verandering hoor je in de muziek (een van de volgende): 1
 - van zacht (via een fade-out) naar hard.
 - van lage tonen naar hoge tonen.
 - van een langzaam tempo naar een snel tempo.
 - van melodisch naar ritmisch.

Opmerking

Alleen als een verandering in de muziek (van de ene situatie naar de andere situatie) wordt beschreven, mag het antwoord goed gerekend worden.

11 maximumscore 1

spelgegevens	beschrijving
Wie	de prins en de zwarte zwaan (en de witte zwaan)
Wat	gevecht / stoeien / seks
Waar	in het bos
Wanneer	's nachts
Waarom	omdat ze (eerst) niet toe willen geven verliefd te zijn op elkaar / omdat hun verliefdheid heftig is / omdat de prins de zwarte zwaan pest en/of de zwarte zwaan boos is op de prins (omdat hij haar pest)

Opmerking

Alleen als alle antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

12 maximumscore 4

- zes soorten vormgevingsmiddelen:
decor, rekwisieten/attributen, licht, geluid, grime, kostuum 1
- vijf van de volgende: 3

	soort vormgevingsmiddel	uitleg
–	decor	Het speelt nog steeds af in een donker bos.
–	decor	Ze wordt gedood op het werpbord.
–	decor	De veren in de lucht symboliseren haar eigen veren: ze gaat dood.
–	rekwisieten/ attributen	Ze wordt vastgemaakt met riemen.
–	rekwisieten/ attributen	Het mes wordt naar haar gegooid.
–	rekwisieten/ attributen	De veren in de lucht symboliseren haar eigen veren: ze gaat dood.
–	licht	Er schijnt weinig licht op de bomen waardoor er veel dramatische schaduwen zijn.
–	licht	Het licht schijnt op het werpbord en maakt het gooien van het mes naar de witte zwaan dreigend.
–	geluid	De muziek met trommels maakt het dramatisch en opzwevend.
–	kostuum	De zwarte jas voor de prins en/of de hoge hoed van de man lijken begrafeniskostuums.

- indien vijf soorten vormgevingsmiddelen met uitleg 3
- indien vier soorten vormgevingsmiddelen met uitleg 2
- indien drie soorten vormgevingsmiddelen met uitleg 1
- indien minder dan drie soorten vormgevingsmiddelen met uitleg 0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 2

- De tekst is in monoloogvorm geschreven, bestaat uit zes zinnen en past bij de sterfscène 1
- Er wordt een innerlijk conflict beschreven 1

voorbeeldantwoord:

Help me!

Nee, ik wil niet dood, of wel?

Ach Dood, kom me maar halen, hij houdt van haar het meest.

Sst, niet vertellen waar ik ben!

Ik houd zoveel van hem en van haar, mijn evenbeeld.

Ik ga, ik ga met je mee.

14 maximumscore 1

fragment	begrip	uitleg
1	goochelen	Je ziet een man met vuur uit zijn hoge hoed. Dit lijkt een goocheltruc.
2	mime	De mensen aan tafel laten door middel van beweging (in plaats van tekst) zien dat ze niet welkom is.
3	horror	Als de zwarte zwaan achter de witte verschijnt, weet je niet wat er gaat gebeuren. Dit is spannend. / Je ziet mensen die bewegen als spinnen / die samen een insect vormen / die als wezens een mens insluiten.

Opmerkingen

Alleen als bij elk fragment het begrip en de uitleg juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Een antwoord als 'mime: de bewegingen laten zien dat de zwarte zwaan er niet bij hoort' is geen voldoende uitleg van mime en mag niet goed gerekend worden.

Blok 2 Sluier

15 maximumscore 1

Haar Arabische kant trekt aan haar, maar ook haar Nederlandse kant trekt aan haar. / Zij kan niet kiezen tussen haar Arabische kant en haar Nederlandse kant.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

16 maximumscore 1

een van de volgende:

- Een wereld waarin moslims en de mensen met een ander/zonder geloof steeds meer botsen/in conflict komen/uit elkaar drijven.
- Een wereld waarin ze bang is dat haar kinderen niet geaccepteerd worden.
- Een wereld waarin ze is bang dat haar kinderen gediscrimineerd worden.

17 maximumscore 1

de vierde wand doorbreken

18 maximumscore 1

twee van de volgende:

- voorover gaan staan met de billen omhoog
- met de billen schudden
- met de handen langs hun lichaam gaan
- blote armen in de lucht houden / dansen met blote schouders
- schudden met borsten/borstkas

Opmerking

Alleen als twee handelingen juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

19 maximumscore 2

- handeling: poetsen

1

Opmerking

Een antwoord als 'handeling: verleiding' mag niet goed gerekend worden, omdat dit geen handeling maar een emotie is.

- onderdrukte emotie met uitleg (een van de volgende):
 - opwinding, omdat ze verleiden / verleidende bewegingen hebben gemaakt
 - schaamte, omdat ze verleidende bewegingen hebben gemaakt

1

Opmerking

Alleen als emotie met uitleg juist is, 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

20 maximumscore 2

drie van de volgende:

- armen tegen het lichaam duwen / voor haar middel vouwen
- benen/knieën tegen elkaar duwen
- hoofd naar beneden duwen
- heupen tegenhouden

ook goed:

- hoofddoek opdoen
- schouders bedekken / sluier over Layla's armen trekken

indien drie handelingen juist	2
indien twee handelingen juist	1
indien minder dan twee handelingen juist	0

Opmerking

Een antwoord als 'wrijven over de armen' (alle bewegingen die Layla zelf uitvoert) mag niet goed gerekend worden, omdat het bewegingen van Layla zijn en niet van de ouders.

21 maximumscore 2

De antwoorden moeten de volgende strekking hebben (twee van de volgende):

- omdat het geloofwaardiger is als een Arabisch meisje de rol speelt (typecasting)
- omdat het geloofwaardiger is als er verschillende talen worden gesproken
- omdat er dan meer acteurs met verschillende culturele achtergronden op het toneel komen (er meer diversiteit is)
- omdat het publiek met een multiculturele achtergrond zich beter kan herkennen
- omdat acteurs met verschillende culturele achtergronden hun eigen ervaringen kunnen verwerken in hun rol

per juist antwoord	1
--------------------	---

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

22 maximumscore 2

- andere emotie Layla (een van de volgende): 1
 - schaamte
 - angst
 - verlegenheid
- kenmerken van mimiek (drie van de volgende): 1
 - mond open
 - kijkt omhoog
 - ogen klein
 - mondhoeken trekken op
 - frons / wenkbrauwen omhoog
 - kijkt naar beneden

Opmerking

Alleen als drie kenmerken van mimiek juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

23 maximumscore 2

- kunstdiscipline (drie van de volgende): 1
 - drama
 - muziek
 - dans
 - beeldende kunst (mode)

Opmerking

Alleen als drie kunstdisciplines juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

- functie (drie van de volgende): 1
 - (drama) Ze spelen de emoties die de pogingen tot het toenaderen verduidelijken.
 - (muziek) De zangeres begeleidt/ondersteunt met haar zang de toenadering tussen Layla en de jongen en/of je hoort een instrument die de zangpartij ondersteunt.
 - (dans) De danspassen (met de voeten) laten zien dat Layla en de jongen (langzaam) toenadering zoeken.
 - (beeldende kunst/mode) Het kostuum van de vrouw laat zien dat zij een Arabische achtergrond heeft / de personages een Arabische achtergrond hebben / de scène zich afspeelt in de Arabische cultuur.

Opmerking

Alleen als drie functies juist zijn (en passen bij de betreffende discipline), 1 scorepunt toekennen.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

- 24 maximumscore 1**
twee contrasten, bijvoorbeeld:

	fragment 1	fragment 2
–	(Arabische) zang	instrumentaal
–	Arabische instrumenten	rock-instrumenten / gitaar, drums
–	lieflijk	ruig/agressief
–	zacht	hard
–	langzaam/rustig	snel/druk
–	akoestisch	elektronisch
–	live gezongen	muziek op band

Opmerking

Alleen als twee contrasten juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

- 25 maximumscore 2**
- De tekst is in dialoogvorm geschreven en bestaat uit zes clausen 1
 - Er is een conflict beschreven, het thema is: Mag ik zijn wie ik ben? 1

voorbeeldantwoord:

Moeder: Ik wil dat je kamer keurig is en je haren netjes, zoals het hoort.

Meisje: Maar ik wil niet dat opgeruimde type zijn dat alles voor elkaar heeft.

Moeder: En leven in een stoffig hok met vieze bordjes en kopjes?

Meisje: Ik wil gewoon mezelf zijn!

Moeder: Zeg, je houdt je emoties in bedwang. Ga eens op zoek naar leuke spontane fijne vrienden.

Meisje: Nee, soms wil ik chagrijnig zijn met een tikje weird dudes om me heen. Want dan voel ik me juist fijn.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

26 maximumscore 1

gekozen oplossing, alle spelgegevens met juiste beschrijvingen (een van de volgende):

- oplossing 1
 Wat/actie/verhaal: Layla heeft ruzie met haar ouders. / Layla spreekt met haar vriendje buiten af.
 Waar/plaats/ruimte: in het ziekenhuis / buiten
 Wanneer/tijd: 's avonds net nadat ze betrapt zijn door de ouders
 Waarom/motief: omdat ze niet met haar vriendje thuis mag afspreken

- oplossing 2
 Wie/rol: Layla, haar vriend, vader en moeder
 Wat/actie/verhaal: moeder valt flauw en moet naar het ziekenhuis. / Vriend brengt moeder in zijn auto naar het ziekenhuis.
 Waar/plaats/ruimte: in de auto / in/bij het huis van de familie van Layla / in het ziekenhuis
 Wanneer/tijd: 's avonds net nadat ze betrapt zijn door de ouders
 Waarom/motief: omdat de moeder nooit verwacht had dat haar dochter met een niet-moslim verkering zou hebben / Hij is de enige met rijbewijs. / Hij wil toch graag helpen. / Hij hoopt op deze manier geaccepteerd te worden.

- oplossing 3
 Wie/rol: Layla, haar vriend, vader en moeder
 Wat/actie/verhaal: vriend valt flauw.
 Waar/plaats/ruimte: in/bij het huis van de familie van Layla
 Wanneer/tijd: 's avonds net nadat ze betrapt zijn door de ouders
 Waarom/motief: omdat de vader alvast een mes haalt voor de besnijdenis / omdat de vriend wordt besneden

- oplossing 4
 Wie/rol: Layla, haar vriend, vader en moeder (en eventueel vriendin van de familie)
 Wat/actie/verhaal: feest
 Waar/plaats/ruimte: in/bij het huis van de familie van Layla
 Wanneer/tijd: 's avonds net nadat ze betrapt zijn door de ouders
 Waarom/motief: omdat de ouders blij zijn dat ze verliefd is en een leuke jongen gekozen heeft

Opmerking

Het Wie/rol moet kloppen met Wat/actie/verhaal en/of Wanneer/tijd en/of Waarom/motief.

Blok 3 Dumbo

27 maximumscore 1

drie van de volgende:

- De camera beweegt langs het hek omhoog.
- De camera beweegt over het hek heen.
- De camera beweegt opzij.
- De camera beweegt mee met de trein.
- De camera beweegt langzaam langs het reclamebord.

Opmerking

Alleen als drie bewegingen van de camera juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

28 maximumscore 2

- montage: verschillende scènes of beelden aan elkaar plakken /
verschillende shots in hetzelfde beeld samenvoegen 1
- drie van de volgende: 1
 - Het is een reizend circus.
 - Het circus reist per trein.
 - Het circus reist door (heel) Amerika.
 - Het circus is in ... (bijvoorbeeld: Joplin) van ... t/m ... (bijvoorbeeld:
11 t/m 24 aug)
 - Ze spelen zondag tot en met vrijdag twee voorstellingen per dag.
 - Ze spelen drie voorstellingen op zaterdag.
 - Het circus is populair bij kinderen.
 - Het is een ouderwets circus/een circus van vroeger.
 - Het is een zomercircus (juni, juli, augustus).
 - De directeur heeft een broer.

Opmerkingen

Alleen als drie verschillende antwoorden juist zijn, 1 scorepunt toekennen.

Een antwoord als 'drie acts' of 'drie plaatsen' mag niet goed gerekend worden, omdat het niets zegt over circus Medici.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

29 maximumscore 2

- non-verbale uitingsmogelijkheden: houding, mimiek en gebaren 1

- voorbeeld per houding, mimiek, gebaren: 1
 - houding (een van de volgende):
 - Kinderen rekken hun lichaam naar boven (om in de verte te speuren). / Vader staat rechtop.
 - Kinderen buigen hun hoofd (zien geamputeerde arm).
 - Vader buigt het hoofd naar beneden richting kinderen.
 - mimiek (een van de volgende):
 - (meisje) grote ogen / mond dicht
 - (jongen) grote ogen / grote mond open
 - (jongen en meisje) grote ogen / mondhoeken opzij / ogen neerslaan / mondhoeken ontspannen
 - (vader) samengeknepen ogen/open mond / ogen naar beneden (arm)
 - gebaren (een van de volgende):
 - Vader beweegt onderarm naar voren.
 - Vader maakt met zijn vinger een rondje rond zijn gezicht.

Opmerking

Alleen als bij drie non-verbale uitingsmogelijkheden een voorbeeld juist is, 1 scorepunt toekennen.

30 maximumscore 1

- verwijzing met uitleg (een van de volgende):
- typering, omdat een eigenschap van het olifantje (zijn oren) (en daarmee zijn klungeligheid) vergroot wordt vormgegeven / omdat Dumbo gepest wordt om zijn uiterlijk (grote oren)
 - metafoor, omdat het olifantje symbool staat voor degene die zich anders / buitengesloten voelt
- ook goed: vrije verbeelding, omdat het olifantje met zijn oren kan vliegen alsof het vleugels zijn (aan deze eigenschap wordt een fantasie toegevoegd)

Opmerking

Alleen als verwijzing met uitleg juist is, 1 scorepunt toekennen.

31 maximumscore 1

- een van de volgende:
- omdat je met mensen meer diepgang kan creëren (bijvoorbeeld door middel van mimiek, handelingen, emotie)
 - omdat het publiek zich makkelijker identificeert met mensen/kinderen
 - omdat je mensen een tekst kan geven waardoor je makkelijker een verhaal kan opbouwen

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

32 **maximumscore 1**
motorisch moment

33 **maximumscore 2**
drie van de volgende:

	soort vorm-gevangingsmiddel	maakt Dumbo zielig door
–	decor	het platform waarop Dumbo staat dat heel hoog / dun is voor een olifant / het brandende huis achter Dumbo / de ladder die zo ver van het platform vandaan is dat Milly er heel moeilijk bij kan / het touw waaraan Milly's ladder hangt dat in brand vliegt / de vlammen van de brand die het een dramatisch effect geven / het platform waarop Dumbo staat dat kapot gaat
–	licht	het spotlicht waardoor Dumbo (en de nare situatie waarin hij zich bevindt) nog meer aandacht krijgt / het vuur dat schaduweffecten / flikkeringen creëert op het gezicht van Dumbo
–	grime	zijn schmink als een clown, terwijl hij niet grappig is / hij bang/zielig kijkt
–	geluid	een aap die schreeuwt (angstig is) / de angstschreeuwen van Dumbo
–	muziek	de muziek die steeds sneller (richting climax) gaat
–	rekwisieten	het reddende veertje dat zo ver weg is dat Dumbo er bijna niet bij kan (en niet kan wegvliegen)
–	kostuum	de malle kraag / brandweerhelm die Dumbo draagt

indien drie soorten vormgevingsmiddelen met uitleg juist	2
indien twee soorten vormgevingsmiddelen met uitleg juist	1
indien minder dan twee soorten vormgevingsmiddelen met uitleg juist	0

Opmerking

Een antwoord als '(licht) de volgsport waarin Dumbo vliegt' mag niet goed gerekend worden, want dat maakt hem niet zielig.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

34 **maximumscore 1**

speciaaltje

35 **maximumscore 1**

Een (buis)klok / een verandering in de muziek / een nieuwe, zich steeds herhalende melodie begint.

36 **maximumscore 1**

Het antwoord moet de volgende strekking hebben:

De muziek maakt deel uit van de spelwerkelijkheid, omdat de olifanten op de muziek dansen / de muziek de cue voor de bellenblazers geeft / Dumbo zijn kop op de maat meebeweegt, en dat maakt duidelijk dat de personages de muziek horen.

Opmerking

Alleen als spelwerkelijkheid met uitleg juist is, 1 scorepunt toekennen.

37 **maximumscore 2**

drie van de volgende:

	karaktoreigenschap	fysieke handeling
–	impulsief/ongeduldig	Hij haalt de eerste hendel over die hij ziet. / Hij zit aan alle knoppen.
–	driftig/agressief	Hij slaat de medewerker weg met zijn stok. / Hij slaat het bedieningspaneel kapot.
–	gemeen	Hij slaat de medewerker weg met zijn stok.
–	bazig	Hij slaat met zijn armen de jongen weg.
–	koppig	Hij morrelt aan schakelaars (en negeert de waarschuwing).
–	verwend/kinderlijk	Als het hem niet lukt, gaat hij steeds harder / aan meer hendels trekken.

indien drie verschillende karaktoreigenschappen met handeling juist 2

indien twee verschillende karaktoreigenschappen met handeling juist 1

indien minder dan twee verschillende karaktoreigenschappen met handeling juist 0

Opmerking

Een antwoord als ‘opschepper/arrogant, dit blijkt uit zijn snuiven over hoe hij de vrouw heeft gemaakt tot wie ze is’ mag niet goed gerekend worden, want snuiven is geen fysieke handeling.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

38 maximumscore 1

Het antwoord moet de volgende strekking hebben:

“Ik heb mijn eigenwaarde gevonden. / Ik trek me niets meer van jou aan. / Ik ben nu vrij.”

39 maximumscore 2

- functies van theater: informeren, overtuigen, overhalen 1

- functie met uitleg (een van de volgende): 1
 - Informeren past bij het einde, omdat veel mensen nu weten dat wilde dieren niet in gevangenschap horen te leven.
 - Overtuigen past bij het einde, omdat we geen wilde dieren meer moeten vangen / gevangen houden voor ons amusement.
 - Overhalen past bij het einde, omdat het mensen overhaalt om alleen een circus zonder dieren te bezoeken / het je actief inzet om de jacht op dieren voor amusement (circussen en dierentuinen bijvoorbeeld) terug te dringen of dieren in gevangenschap te bevrijden.

Opmerking

Alleen als een functie met uitleg juist is, 1 scorepunt toekennen.

5 Aanleveren scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in de applicatie Wolf. Accordeer deze gegevens voor Cito uiterlijk op 26 juni.

6 Bronvermeldingen

blok 1	<i>Swan Lake</i> van Jakop Ahlbom met ICK Dans Amsterdam
blok 2	<i>Sluier</i> van danstheater AYA
blok 2	<i>Dumbo</i> van Tim Burton